

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงาน
วิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นนทบุรี เขต 1

Innovative Leadership of Administrators that Affects the
Success of Academic Administration of Educational Institutions.
Under the Jurisdiction of the Nonthaburi Primary Educational
Service Area Office, Area 1

¹กุลนิดา คำคุ้ม ²สุทธิพงศ์ บุญผดุง

¹Kulnida Kakum ²Suttipong Boonphadung

^{1,2}มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

^{1,2}Suan Sunandha Rajabhat University

¹Corresponding author, e-mail: marakoo23@gmail.com

Received February 25, 2025; Revised April 19, 2025; Accepted: August 15, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ความสำเร็จการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา และ 4) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา รูปแบบที่ใช้ในการวิจัยคือ วิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และผู้บริหารสถานศึกษา โดยกำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางเครซี่และมอร์แกน จากประชากร จำนวน 1,173 คน ได้ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 291 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .954 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.39) 2) ความสำเร็จการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.37) 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .671$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

พบว่า มี 4 ด้าน ที่สามารถทำนายความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 55.8 คือ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ 4) การสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ; ผู้บริหารสถานศึกษา; ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม; สถานศึกษา; ประถมศึกษา

Abstract

This This research article aims to study 1) the level of innovative leadership of school administrators 2) the success of academic management in schools under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 1, 3) the relationship between the innovative leadership of administrators and the success of academic management in schools and 4) the impact of administrators' innovative leadership on the success of academic management in schools. The format used in the research is quantitative research. The sample group for this study consisted of 291 participants, including teachers, heads of academic departments, and school administrators, selected through stratified random sampling. The sample size was determined according to the Krejcie and Morgan tables from a population of 1,173 people. The research instrument was a questionnaire with a reliability coefficient of 0.954. The statistical methods used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and multiple regression analysis. The research findings revealed that: 1) the overall level of innovative leadership among school administrators under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 1 was high. ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.39) 2) The overall success in academic management of schools under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 1 was also high. ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.37) 3) There was a positive moderate correlation ($r = .671$) between the innovative leadership of administrators and the success of academic management in schools, with statistical significance at the .01 level. and 4) Four aspects of innovative leadership significantly impacted the success of academic management in schools, predicting 55.8% of the variance. These aspects included visionary change, creativity, the use of information and communication technology (ICT), and the creation of an innovative organizational atmosphere, with statistical significance at the .01 level.

Keywords: Academic Management; School Administrators; Innovative Leadership; Educational Institutions; Primary Education

บทนำ

โลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบในทุกๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลกก็ย่อมได้รับผลกระทบจากกระแสของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อให้ประเทศไทยสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมโลกได้ จะต้องมีการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ส่งผลให้รัฐบาลมีการกำหนดนโยบายและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสร้างหรือปรับปรุงและใช้นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อพัฒนาประเทศ ให้เจริญเติบโตในทุกๆ ด้าน มีการพัฒนาแบบมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคน ให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และความเชี่ยวชาญในอาชีพ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรและสังคมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นการบริหารจัดการศึกษาในปัจจุบันและอนาคต จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนหรือพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ และอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม จึงจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ รวมทั้งพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารทางการศึกษาทุกระดับให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ของสังคม (สภาพร พุทธภูมิ, 2560) การบริหารจัดการการศึกษาต้องพร้อมรับความท้าทายกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งด้านคน ความรู้ สมรรถนะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการคิดสร้างสรรค์ที่ทำให้เกิดนวัตกรรม ซึ่งการขับเคลื่อนสู่การเป็นนวัตกรรมให้สำเร็จ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม ให้มีความก้าวหน้า พร้อมเปิดใจรับแนวคิดใหม่กล้าคิดแตกต่างอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งนำแนวคิดเก่ามาต่อยอด เพื่อหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหา หรือสร้างสิ่งใหม่ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนการนำนวัตกรรมเหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2560) ผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลต่อครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้การดำเนินการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมที่สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนและการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามบรรลุมติประสงค์ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้

การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาและมีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง ตามที่ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษา โดยสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการตามบริบทของสถานศึกษาอย่างอิสระ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน เครือข่ายท้องถิ่น รวมทั้งผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ที่จะทำใหสถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งพริยญาณ์ แร่ทอง (2565) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นงานหลักสูตร หรืองานจัดการเรียนการสอน งานวัดผลประเมินผล การสนับสนุนคุณภาพทางวิชาการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทุกงานของงานวิชาการล้วนมีความสำคัญกับสถานศึกษา ดังนั้นจึงถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญสถานศึกษาจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ไปได้ สอดคล้องกับนุชรี เนียมรัตน์ (2562) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เป็นงานที่มีความสำคัญสูงสุดใช้เวลาในการบริหารงานมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารงาน

วิชาการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบงานวิชาการเป็นอันดับแรก และต้องให้การสนับสนุน ส่งเสริม และติดตาม การทำงานของคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้เกิดคุณภาพการเรียนการสอนและเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน เป็นจุดหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จในการบริหารงานของสถานศึกษา

จากการรายงานผลการดำเนินงานการจัดการศึกษา ปีการศึกษา 2565 ซึ่งผลสรุปการประเมินผลการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test : O - NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า วิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละสูงสุด คือ ภาษาไทย (ร้อยละ 55.01) รองลงมาคือวิชาวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 38.33) วิชาภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 37.53) และต่ำสุดคือวิชาคณิตศาสตร์ (ร้อยละ 25.76) เรียงตามลำดับ และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า วิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละสูงสุด คือ ภาษาไทย (ร้อยละ 51.63) รองลงมาคือวิชาวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 30.63) วิชาภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 28.97) และต่ำสุดคือวิชาคณิตศาสตร์ (ร้อยละ 20.47) เรียง และเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับแนวปฏิบัติการวัดและประเมินการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ถือว่าผลการประเมินศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐานต่ำกว่าเกณฑ์ (0- 49) ตามลำดับ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1, 2565)

จากเหตุผลดังกล่าวจะเห็นว่า การที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เกี่ยวข้องโดยตรงกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจะบริหารจัดการและผลักดันให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติ ให้ผ่านผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ดังนั้นภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารส่งผลต่อครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการดำเนินการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมที่สนับสนุนการเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมในสถานศึกษา รวมทั้งนำเทคโนโลยีไปใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ผู้บริหารพร้อมเปิดรับแนวคิดใหม่ๆ ล้าคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปประกอบการพัฒนาสถานศึกษา ตลอดจนพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อันจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสำคัญในการจัดการศึกษา คือ การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
2. เพื่อศึกษาความสำเร็จการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1

4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ประกอบด้วย 32 โรงเรียน ปีการศึกษา 2566 ผู้บริหาร จำนวน 29 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ จำนวน 32 คน ครูผู้สอนจำนวน 1,112 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1, 2566)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางจี้และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จากประชากร จำนวน 1,173 คน ได้ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 291 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตำแหน่ง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ จำนวน 8 คน ครูผู้สอน จำนวน 276 คน (บุญชม ศรีสะอาด. 2560)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ได้จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) ด้านการมีส่วนร่วม และทำงานเป็นทีม 3) ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 5) ด้านการบริหารความเสี่ยง 6) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ 7) ด้านการสร้างเครือข่าย

2. ตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร 2) การวัดผล ประเมินผลการศึกษา 3) การนิเทศการศึกษา และ 4) การจัดการเรียนการสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check lists) ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 แบ่งเป็น 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) ด้านการมีส่วนร่วม และทำงานเป็นทีม 3) ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 5) ด้านการบริหารความเสี่ยง 6) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ 7) ด้านการสร้างเครือข่าย มีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด. 2560)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่ 1) หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร 2) การวัดผล ประเมินผล 3) การนิเทศการศึกษา และ 4) การจัดการเรียนการสอน มีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด. 2560)

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุมตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย วิเคราะห์และสรุปเป็นนิยามศัพท์เฉพาะของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารและความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

เลือกเทคนิคที่ใช้ในการวัดของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด. 2560) ที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับจากมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุดและสร้างข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา ข้อคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ตามนิยามศัพท์เฉพาะที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วมานำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ โครงสร้างของแบบสอบถาม และความครอบคลุมของเนื้อหาสาระ แล้วนำมาปรับปรุงให้สมบูรณ์ แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของความตรงด้านเนื้อหา และหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ นิยามศัพท์เฉพาะ การวิจัยครั้งนี้ ข้อคำถามแต่ละข้อมีค่า IOC อยู่ที่ 1.00 นำไปใช้ได้ทุกข้อ

นำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ .954 และนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงจนสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง 291 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอให้งานบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วส่งให้ทางกองอำนวยการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ส่งไปยังโรงเรียนแต่ละแห่งเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 ฉบับ แบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแต่ละตอน มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน โดยสถิติที่ใช้ได้แก่ แจกแจงความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารและตอนที่ 3 ความสำเร็จการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามองค์ประกอบ เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2560)

นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มาหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งพิจารณาระดับความสัมพันธ์ โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)

การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยใช้วิธี stepwise

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรีเขต 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.45	0.51	มาก
2. การมีส่วนร่วม และทำงานเป็นทีม	4.29	0.49	มาก
3. การสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม	4.09	0.52	มาก
4. การมีความคิดสร้างสรรค์	4.11	0.51	มาก
5. การบริหารความเสี่ยง	4.04	0.55	มาก
6. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.52	0.51	มากที่สุด
7. การสร้างเครือข่าย	4.13	0.51	มาก
รวม	4.23	0.39	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.51) รองลงมาคือ การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.51) การมีส่วนร่วม และทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.49) การสร้างเครือข่าย ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.51) การมีความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.51) การสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.52) และการบริหารความเสี่ยง ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ระดับความสำเร็จการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1

ความสำเร็จการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร	4.31	0.42	มาก
2. การวัดผล ประเมินผล	4.69	0.42	มากที่สุด
3. การนิเทศการศึกษา	4.14	0.51	มาก
4. การจัดการเรียนการสอน	4.53	0.51	มากที่สุด
รวม	4.42	0.37	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสำเร็จการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การวัดผล ประเมินผล ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.42) รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.51) หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.42) และการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรีเขต 1

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา				
	หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร (Y_1)	การวัดผล ประเมินผล (Y_2)	การนิเทศการศึกษา (Y_3)	การจัดการเรียนการสอน (Y_4)	ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ภาพรวม
การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X_1)	.470**	.404**	.449**	.596**	.614**
การมีส่วนร่วม และทำงานเป็นทีม (X_2)	.488**	.217**	.607**	.248**	.500**
การสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม (X_3)	.486**	.240**	.639**	.314**	.540**
การมีความคิดสร้างสรรค์ (X_4)	.457**	.178**	.650**	.206**	.481**
การบริหารความเสี่ยง (X_5)	.386**	.131**	.608**	.237**	.443**
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (X_6)	.452**	.508**	.228**	.514**	.532**

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา				
	หลักสูตรและการพัฒนา หลักสูตร (Y ₁)	การวัดผล ประเมินผล (Y ₂)	การนิเทศการศึกษา (Y ₃)	การจัดการเรียนการสอน (Y ₄)	ความสำเร็จในการ บริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา ภาพรวม
การสร้างเครือข่าย (X ₇)					
ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาภาพรวม(X _{tot})	.601**	.344**	.711**	.436**	.671**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า จากตารางที่ 4.15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม (X_{tot}) กับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยรวม (Y_{tot}) พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .671$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		t	Sig.
	b	Std. Error	β			
ค่าคงที่ (Constant)	1.301	.168			7.742	.000
การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X ₁)	.274	.034	.380		8.097**	.000
การมีความคิดสร้างสรรค์ (X ₄)	.103	.051	.142		2.014*	.045
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (X ₆)	.188	.033	.260		5.743**	.000
การสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม (X ₃)	.154	.051	.219		3.021*	.003

$R = .747$, $R^2 = .558$, Adjust $R^2 = .552$, F-Value = 90.212, S.E. = .246, Durbin-Watson = 1.872

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 , ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4 พบว่า มี 4 ตัวแปรที่สามารถทำนายความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 คือ การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X_1) การมีความคิดสร้างสรรค์ (X_4) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (X_6) และการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม (X_3) ได้ร้อยละ 55.8 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ดังสมการพยากรณ์ต่อไปนี้ สมการในรูปแบบคะแนนดิบ $\hat{Y} = 1.301 + .274 X_1 + .103 X_4 + .188 X_6 + .154 X_3$ และสมการรูปแบบมาตรฐาน $\hat{Z} = .380 Z_{X1} + .142 Z_{X4} + .260 Z_{X6} + .219 Z_{X3}$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะจากภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นพฤติกรรมและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งการรับรู้ ใส่ใจ รายละเอียด วิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างลึกซึ้ง การนำนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์มาประยุกต์ใช้เพื่อบริหารจัดการบุคลากรและโครงการต่างๆที่จะพัฒนาสถานศึกษา การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรมและแรงจูงใจแก่บุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพการทำงานในรูปแบบใหม่ รวมทั้งมีแนวทางการแก้ปัญหาใหม่ๆ สำหรับสถานศึกษาเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิญญา สายศิริสุข ได้วิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4” ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีจริยธรรมและตรวจสอบได้อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสูงสุด โดยที่ด้านผู้บริหารปฏิบัติงาน ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมตามหลักวิชาชีพและจรรยาบรรณของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสูงสุด ส่วนด้านผู้บริหารกล้าเปลี่ยนแปลงองค์กรในการพัฒนานวัตกรรม อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด รองลงมา ด้านบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก โดยที่ด้านผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ในการศึกษาหาความรู้ที่หลากหลาย อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสูงสุด ส่วนด้านผู้บริหารจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีการเรียนรู้เพียงพอต่อการใช้งานอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด และด้านการบริหารความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด โดยที่ด้านผู้บริหารศึกษาสภาพการดำเนินงานในสถานศึกษาก่อนระบุความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสูงสุด และด้านผู้บริหารดำเนินการติดตามประเมินผลการจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด (ภิญญา สายศิริสุข, 2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐิตินันท์ นันทะศรี ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามี 5 องค์ประกอบหลัก 20 องค์ประกอบย่อย 96 ตัวบ่งชี้ จำแนกเป็น การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม จำนวน 19 ตัวบ่งชี้ การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม

จำนวน 26 ตัวบ่งชี้ การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม จำนวน 13 ตัวบ่งชี้ การแสดงบทบาทหน้าที่เชิงนวัตกรรม จำนวน 18 ตัวบ่งชี้ และการมีบุคลิกภาพเชิงนวัตกรรม จำนวน 20 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และองค์ประกอบหลักที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุด คือ องค์ประกอบหลักด้านการแสดงบทบาทหน้าที่เชิงนวัตกรรม 2) คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สามารถนำไปใช้สร้างเกณฑ์ประเมินภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาได้ (ฐิตินันท์ นันทะศรี, 2563)

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่าความสำเร็จการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะการบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักของการบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นงานหลักสูตร หรืองานจัดการเรียนการสอน งานวัดผลประเมินผล งานนิเทศการศึกษา งานทุกงานของงานวิชาการล้วนมีความสำคัญกับสถานศึกษา ดังนั้นจึงถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญ แต่ก็ยังต้องมีงานอื่นสนับสนุนด้วย สถานศึกษาจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ไปได้ สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการตามบริบทของสถานศึกษาอย่างอิสระ ให้ความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน เครือข่ายท้องถิ่น รวมทั้งผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ที่จะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาณ์ แร่ทอง กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นงานหลักสูตร หรืองานจัดการเรียนการสอน งานวัดผลประเมินผล การสนับสนุนคุณภาพทางวิชาการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทุกงานของงานวิชาการล้วนมีความสำคัญกับสถานศึกษา ดังนั้นจึงถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญสถานศึกษาจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ไปได้ (ปรัชญาณ์ แร่ทอง, 2565) และสอดคล้องกับนุชรี เนียมรัตน์ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เป็นงานที่มีความสำคัญสูงสุดใช้เวลาในการบริหารงานมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบงานวิชาการเป็นอันดับแรก และต้องให้การสนับสนุน ส่งเสริม และติดตาม การทำงานของคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้เกิดคุณภาพการเรียนการสอนและเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นจุดหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จในการบริหารงานของสถานศึกษา (นุชรี เนียมรัตน์, 2562) และสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรวุฒิ อามุกะ ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3” ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5) ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการกับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของ

ผู้บริหารโรงเรียนพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .584$)

6) ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ทั้ง 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน คือ ด้านครูผู้สอน (X2) ด้านผู้เรียน (X3) และด้านผู้บริหารโรงเรียน (X1) สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จ ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ได้ร้อยละ เท่ากับ 33.9 (จิรวัดณ์ อำมุกะ, 2566)

3. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .671$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารส่งผลต่อครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการดำเนินการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมที่สนับสนุนการเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมในสถานศึกษา รวมทั้งนำเทคโนโลยีไปใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ผู้บริหารพร้อมเปิดรับแนวคิดใหม่ๆ ล้าคือนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์ นำแนวคิดเก่ามาต่อยอดให้ดียิ่งขึ้น เพื่อหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาบริหารงานวิชาการให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ Arlene Pagaura ได้ศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในฟิลิปปินส์ : ผลกระทบต่อการจัดการศึกษา พบว่าความเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งในศตวรรษที่ 21 ความสำเร็จขององค์กรใดๆ ขึ้นอยู่กับประเภทของผู้นำในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู ดังนั้นหากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ย่อยนำพาสถานศึกษาไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ตามบรรล่วัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ (Arlene Pagaura, 2020) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วริษา เจียวิริยบุญญา ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2” ผลวิจัยพบว่า ความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ โรงเรียนประถมศึกษา คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านบรรยากาศของสถานศึกษา และด้านการ นำนโยบายสู่การปฏิบัติ (วริษา เจียวิริยบุญญา, 2564)

4. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า มี 4 ตัวแปรที่สามารถทำนายความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 คือ การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X₁) การมีความคิดสร้างสรรค์ (X₄) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (X₆) และการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม (X₃) ได้ร้อยละ 55.8 ทั้งนี้เพราะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่มีการแสดงออกด้านความสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ

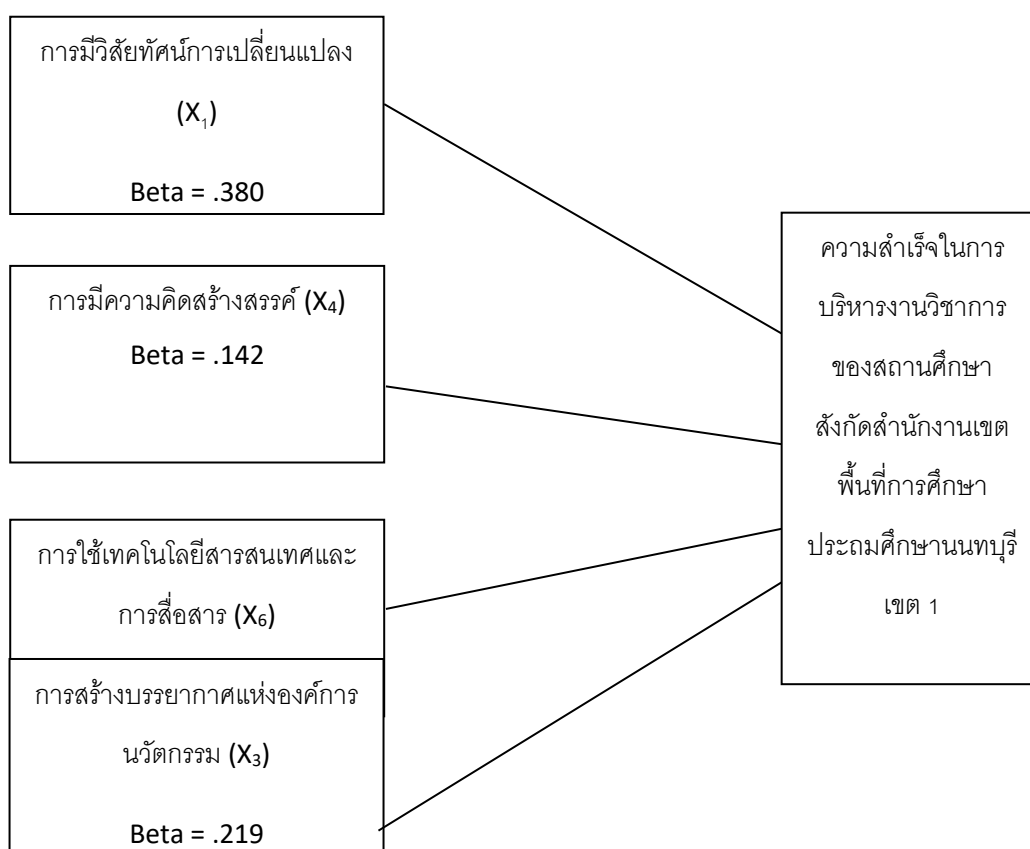

สื่อสาร การรับรู้ ใส่ใจรายละเอียด วิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างลึกซึ้ง การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง การนำนวัตกรรมและการมีความคิดสร้างสรรค์ มาประยุกต์ใช้เพื่อบริหารจัดการ บุคลากรและโครงการต่างๆที่จะพัฒนาสถานศึกษา การสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ให้เกิดประสิทธิภาพการทำงานในรูปแบบใหม่ รวมทั้งมีแนวทางการแก้ปัญหาใหม่ๆ สำหรับสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ย่อยนำพาสถานศึกษาไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ตามบรรลู่วัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิญญา สายศิริสุข ได้วิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารใน โรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4” ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีจริยธรรมและตรวจสอบได้อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับมาก ที่สุด โดยที่ด้านผู้บริหารปฏิบัติงาน ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมตามหลักวิชาชีพและจรรยาบรรณ ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับมากที่สุด ส่วนด้านผู้บริหารกล้าเปลี่ยนแปลง องค์การในการพัฒนานวัตกรรม อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับน้อยที่สุด รองลงมา ด้านบรรยากาศแห่ง องค์การนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก โดยที่ด้านผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ในการศึกษาหา ความรู้ที่หลากหลาย อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสูงสุด ส่วนด้านผู้บริหารจัดสรรงบประมาณใน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีการเรียนรู้เพียงพอต่อการใช้งานอยู่ในระดับมาก เป็น อันดับต่ำสุด และด้านการบริหารความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด โดยที่ด้านผู้บริหาร ศึกษาสภาพการดำเนินงานในสถานศึกษาก่อนระบุมความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสูงสุด และ ด้านผู้บริหารดำเนินการติดตามประเมินผลการจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด (ภิญญา สายศิริสุข, 2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรวัฒน์ อามุกกะ ได้วิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3” พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการ บริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5) ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผล ต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการกับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .584$) 6) ผลการ วิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ทั้ง 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน คือ ด้านครูผู้สอน (X2) ด้านผู้เรียน (X3) และด้านผู้บริหารโรงเรียน (X1) สามารถร่วมกันพยากรณ์ ความสำเร็จ ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ได้ร้อยละ เท่ากับ 33.9 (จิรวัฒน์ อามุกกะ, 2566)

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวมาข้างต้น ล้วนมี ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ให้ประสบความสำเร็จตามภารกิจงานที่กำหนดไว้ ซึ่ง

ผลการวิจัยครั้งนี้ย่อมจะเป็น ข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปพัฒนาการบริหารจัดการ สถานศึกษาและเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อยอดให้เกิดประโยชน์แก่ครูและบุคลากรต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา อันจะก่อประโยชน์ต่อคุณภาพการศึกษาของประเทศชาติต่อไป

องค์ความรู้ใหม่

สามารถเขียนแสดงความสัมพันธ์การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y = 1.301 + .274 X_1 + .103 X_4 + .188 X_6 + .154 X_3$$

สามารถเขียนแสดงความสัมพันธ์การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z = .380 Z_{X1} + .142 Z_{X4} + .260 Z_{X6} + .219 Z_{X3}$$

บทสรุป

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามากเท่าใด ความสำเร็จในการ

บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ก็จะมี ความสัมพันธ์ในลักษณะคล้ายคลึงกัน ดังนั้นการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา ทั้งในด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง การมีความคิดสร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร และการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม จะช่วยเสริมสร้าง ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการให้แก่สถานศึกษาได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ เขต 1 ควรนำผลการวิจัย ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ เขต 1 ไปใช้เป็น ข้อมูลทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ให้อยู่ในระดับมากที่สุด เพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อการดำเนินงาน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในทุก ๆ มิติ

2. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมและราย ด้านอยู่ในระดับมาก ดังนั้น จึงควรนำภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 7 ด้าน ไปใช้ ในการพัฒนาการบริหาร วิชาการของสถานศึกษา เพื่อมุ่งสู่ ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

3. ระดับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผู้บริหาร สถานศึกษาควรพัฒนาการบริหารวิชาการของสถานศึกษาของระดับความสำเร็จในการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษา ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป เพื่อให้การดำเนินงานมีความชัดเจน สามารถดำเนินงานตาม ขั้นตอนได้อย่างถูกต้องตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ เขต 1

2. ควรศึกษาความคาดหวังของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อความสำเร็จในการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

3. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในหน่วยงานหรือต้นสังกัดอื่น ๆ เพื่อแสวงหาแนวทางพัฒนาการ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จในทุก ๆ สถานศึกษาของประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แผนปฏิบัติการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อรองรับนโยบายรัฐบาลปีงบประมาณ พ.ศ. 2550-2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จิรวัดน์ อามุคคะ. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จิตินันท์ นันทะศรี. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นุชรี เนียมรัตน์. (2562). การบริหารงานวิชาการของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิรญาณ์ แร่ทอง. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ภริญา สายศิริสุข. (2561). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4. *การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วริษา เจียวิริยบุญญา. (2564). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สถาพร พงษ์พิบูล. (2560). การบริหารการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา*, 28 (2) : 37-38.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2560). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Pagaura, A. (2020). *Innovative leadership attributes of school administrators in the Philippines: Implications for educational management*. Philippines : Bukidnon State University.